

Klimat- och näringslivsdepartementet

kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.cks.remissor@regeringskansliet.se

Stockholm 2024-02-20

**REMISSYTTRANDE;
Naturvårdsverkets skrivelse Åtgärder för att öka
materialåtervinningen av avfall (Ert dnr KN2023/02730)**

Visita är bransch- och arbetsgivarorganisation för den svenska besöksnäringen. Visita samlar ca 6 000 medlemsföretag med runt 9 000 arbetsställen, huvudsakligen hotell, restauranger, caféer, nöjesrestauranger, cateringföretag, konferensanläggningar, spa, campingföretag, vandrarhem, skidanläggningar, nöjes- och djurparker, turistbyråer, museer samt turist- och eventföretag. Visita tecknar branschens kollektivavtal och är en medlemsorganisation i Svenskt Näringsliv. Som branschorganisation hjälper Visita företagen att växa och utvecklas och är besöksnäringens företrädare i politiska frågor.

Visita har tagit del av rubricerad skrivelse och får härmed inkomma med följande

YTTRANDE

Sammanfattande synpunkter

- Visita uppmärksammar att Naturvårdsverket lyfter att ansvaret för kommunalt avfall upplevs som otydligt, främst av verksamheter, och att detta riskerar att fördröja genomförandet av förslagen till åtgärder. Visitas bestämda uppfattning här är att företagen ska ges en möjlighet till frival/valfrihet för att hantera sitt avfall/sina resurser på bästa miljömässiga sätt.
- Visita delar Naturvårdsverkets uppfattning om att datainsamlingen av uppgifter om avfall från verksamheter behöver förbättras.

Bakgrund

Naturvårdsverket har utrett vilka åtgärder som krävs för att Sverige ska nå målen om förberedelse för återanvändning och materialåtervinning av kommunalt avfall i EU:s avfallsdirektiv. Naturvårdsverket lämnar ett antal författnings- och åtgärdsförslag som tillsammans med pågående processer och tidigare förslag ska ge bättre förutsättningar för att Sverige ska kunna nå dessa mål.

Visitans synpunkter på skrivelsen

Visita efterfrågar valfrihet/frival

Visita konstaterar att Naturvårdsverket anger att ansvaret för kommunalt avfall upplevs som otydligt, främst av verksamheter som ger upphov till kommunalt avfall, och att detta riskerar att fördröja genomförandet av förslagen till åtgärder. Naturvårdsverket redogör för att förslag på att begränsa kommunernas ansvar för kommunalt avfall från verksamheter lagts fram vid flera tillfällen, såsom frivalsutredningen 2021 och Naturvårdsverkets förslag om förändringar av vissa avfallsströmmar 2022. Naturvårdsverket konstaterar att dessa förslag inte har genomförts och bedömer att ett besked i ansvarsfrågan är nödvändigt för att säkerställa en långsiktighet vad gäller bland annat avfallshantering och statistikrapportering.

Visitans bestämda uppfattning i denna fråga är fortsatt att det är avgörande att företag som så önskar ska få bestämma över sitt eget avfall. Avfall kan utgöra en för företagen värdefull resurs, såsom tex använd frityrolja. Det finns ett sedan lång tid tillbaka väl fungerande, effektivt och kommunöverskridande insamlingssystem för att samla in frityrolja. Denna frityrolja går till materialåtervinning i stället för till tex förbränning och det behöver säkerställas att bland annat denna hantering tillåts fortsätta. Ett ytterligare exempel är företag som vill kompostera sitt matavfall till jord för att till exempel kunna använda denna till matproduktion. Det efterfrågas även av företag belägna tex på öar att de ska kunna kompostera sitt matavfall på plats för att undvika dyra kommunala transporter av matavfallet och för att producerad jord ska finnas kvar på ön för att kunna användas där. Befintlig dispensmöjlighet i 15 kap. 25 § miljöbalken är inte tillräcklig.

Visita fortsätter därför att efterfråga en valfrihet/ett frival för företagen att efter behov och förmåga få hantera sitt avfall/sina resurser på bästa, miljömässigt korrekta, sätt. Genom att företagen får äga och hantera sitt avfall ges möjligheter för fler innovativa cirkulära lösningar och åtgärder för att öka materialåtervinningen av avfall. Detta är även något som Svenskt Näringsliv står bakom och lyfter som en prioriterad åtgärd för ett mer cirkulärt samhälle.

Datainsamlingen av uppgifter om avfall från verksamheter behöver förbättras

Naturvårdsverket konstaterar i skrivelsen att det inom den kommunala avfallsrapporteringen finns problem med att få in fullständiga uppgifter om avfall som samlas in från verksamheter. Att det är svårt för företagen att få mätningar och

statistik av det avfall som hämtas i kommunal regi är också en av anledningarna till att företag önskar en valfrihet över vilken aktör som ska hämta deras avfall. Att kunna få relevant statistik är viktigt för företagen i deras miljöarbete, för att de ska kunna sätta mätbara mål samt följa upp och minska avfallet. Detta kan även vara krav i miljöcertifieringar, vilka företagen således inte kan uppfylla om de inte kan få relevanta mätningar och statistik. Som exempel kan nämnas företags önskemål att få mätningar och statistik över hämtat bioavfall, vilket är viktigt i arbetet för att minska mängden matsvinn. Som angetts ovan önskar Visita att de företag som så önskar ska kunna välja en annan aktör än kommunen för hämtning av aktuellt avfall, som bland annat kan bistå företagen med viktiga mätningar och statistik över avfallet. Självklart ska dessa privata aktörer omfattas av och uppfylla krav på att lämna korrekta statistikuppgifter till relevanta myndigheter. Visita delar Naturvårdsverkets uppfattning att datainsamling av uppgifter om avfall från verksamheter behöver förbättras och att det behöver vara tydligt utpekad vem som ansvarar för att sammanställa och lämna uppgifter och vilka uppgifter som avses.

Med vänlig hälsning

Jonas Siljhammar
VD

Anna Sandborgh
Branschjurist